

Najkrajšie cyklotrasy

Bratislava a okolie

25 cyklistických trás

po Slovensku

Najkrajšie cyklotrasy Bratislava a okolie

Daniel Kollár

Zostavil: Daniel Kollár
a František Turanský

Najkrajšie cyklotrasy Bratislava a okolie

1. vydanie, 2014

© Autor textu: Daniel Kollár

Lektor: František Turanský

Technický redaktor: Zuzana Kollárová

Zodpovedný redaktor: Daniel Kollár

Jazyková úprava: Jana Hyžová

© Fotografie: Daniel Kollár (počet fotografií 127), Zuzana Kollárová (12),

Ján Lacika (6), Libor Láznička (1), František Turanský (5)

Fotografia na obálke: Na hrádzi v Petržalke (Zuzana Kollárová)

Úprava fotografií: Tomáš Votava

Profily trás: Tibor Kollár

Mapy: SHOCart, s. r. o., www.cykloserver.cz

Úvodná mapa: VKÚ, a.s., Harmanec

© Dizajn a typografia: Zuzana Kollárová

Tlač: PRESS GROUP, s. r. o., Banská Bystrica

Akékoľvek, hoci aj čiastočné použitie diela je dovolené len s písomným súhlasom vydavateľstva DAJAMA.

© RNDr. Daniel Kollár – DAJAMA

Ľubľanská 2, 831 02 Bratislava

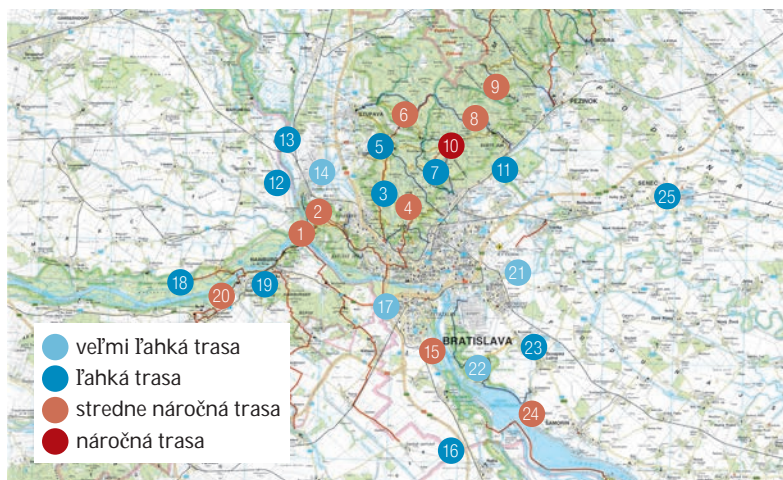
tel.: +421 (2) 446 317 02, info@dajama.sk, www.dajama.sk

Vydalo vydavateľstvo DAJAMA v roku 2014 ako svoju 231. publikáciu.

ISBN 978-80-8136-025-1

Obsah

1. Okolo Devínskej Kobyly	7
2. Od hradu k rímskym kúpeľom	13
3. K Pisanému kameňu	19
4. Cerovou dráhou	25
5. Okolo Malého Slavína	31
6. Stupavský okruh	37
7. K prameňu Vydrice	43
8. Svätajurský okruh	49
9. Okolo Limbachu	55
10. Hrebeňom Malých Karpát	61
11. Malokarpatskou vínnou cestou	67
12. K zámkom Moravského poľa	73
13. Nivou Moravy	79
14. Marianskou cyklocestou	85
15. Po hrádzi Dunaja	91
16. K Trojmedziu	97
17. K vojenským bunkrom	103
18. Do Dunajských luhov	109
19. Okolo Hainburských vrchov	115
20. Za rímskymi pamiatkami	121
21. K Mohyle M. R. Štefánika	127
22. Biskupickými luhami	133
23. Horným Žitným ostrovom	139
24. Okolo Vodného diela Gabčíkovo	145
25. Okolo Slnecných jazier	151

Milí čitatelia,

po prvých cyklistických lastovičkách v edícii Po Slovensku je tu tretia kniha s cykloturistickou tematikou – Najkrajšie cyklotrasy/ Bratislava a okolie. Bicyklovanie na Slovensku v poslednom období zažíva naozaj nevídaný rozmach a spolu s ním pribúda čoraz viac cyklistických ciest, chodníkov a značkovaných cyklotrás. Bratislava nie je výnimkou, ba práve naopak, jej okolie je popretkávané pestrou sieťou značkovaných trás. Ľudia všetkých vekových kategórií vyrážajú na bicykloch najmä cez víkendy a sviatky do okolia Bratislavy nielen za športovými výkonmi, ale predovšetkým za aktívnym oddychom a poznávaním jednotlivých zákutí.

Nový sprievodca z dielne vydavateľstva DAJAMA si dal za cieľ zmapovať bezprostredné okolie Bratislavy z hľadiska najkrajších cyklistických výletov, ktoré možno absolvovať vo forme okruhov. Pre cyklistov je totiž mimoriadne lákavé, ak môžu začať a skončiť na tom istom mieste a ak toho na trase uvidia čo najviac. Hustá sieť značkovaných cyklotrás v okolí Bratislavy poskytuje najmä v Malých Karpatoch a slovensko-rakúskom pohraničí obrovské možnosti na cyklistické výlety s rôznou dĺžkou a náročnosťou. Našou ambíciou bolo vybrať a predstaviť 25 najkrajších okruhových trás rozmiestnených pomerne

rovnomerne v Bratislave a jej zázemí. Drvivá väčšina týchto trás je v teréne vyznačená špeciálnymi tabuľkami a len závisí od cyklistov, ako ich skombinujú v teréne. Predkladaná ponuka je však užitočným návodom, ako na to možno ísť...

Najatraktívnejším územím v okolí Bratislavy sú z hľadiska cykloturistiky nepochybne Malé Karpaty a lužné lesy v blízkosti Dunaja, Moravy a Malého Dunaja. Práve do týchto miest sme situovali väčšinu okruhov. Bolo naozaj ťažké vybrať z množstva pekných bratislavských a mimobratislavských zákutí 25 okruhov. Snažili sme sa, aby každá trasa viedla k najzaujímavejším miestam tej-ktorej lokality. Dúfame, že sme nezabudli ani na jednu významnú prírodnú či kultúrno-historickú pamiatku.

Prvých jedenásť trás vedie do Bratislavského lesoparku, v ktorom v poslednom období vznikol tzv. BikePark. Obsahuje sieť značkovaných cyklotrás s rôznou dĺžkou a náročnosťou, z ktorých si môže vybrať naozaj každý – začiatočník i pokročilý a zdatnejší turista. Aj my sme do výberu výletov okrem ľahkých niekoľkokilometrových trás s menším prevýšením, vhodných pre menej zdatných cyklistov či rodiny s deťmi, zaradili viaceré stredne náročné až náročné celodenné trasy pre najnáročnejších cyklistov. Keďže vedú Chránenou krajinou oblasťou

Malé Karpaty, ktorá je atraktívnym územím aj z hľadiska pešej turistiky, treba neustále myslieť na ohľaduplnosť voči prírode a peším turistom, ktorí sú v porovnaní s cyklistami „slabšími účastníkmi lesnej premávky“. Aj ďalšie trasy v okolí Bratislavy zasahujú do chránených území (CHKO Záhorie, CHKO Dunajské luhy, Nationalpark Donau-Auen), kde je nevyhnutné dodržiavať všetky predpisy, ktoré upravuje návštevny poriadok.

Zaujímavosťou a špecifikom Bratislavy je poloha bezprostredne pri styku hraníc troch štátov. Cezhraničné bicyklovanie má osobitý čaro a umožňuje porovnávať ľudí, obce, cesty, služby a vôbec všetko, čo môže turistu putujúceho na bicykli zaujať. Najmä blízke Rakúsko ponúka hneď za hranicou pestrú sieť kvalitných a dobre značkových trás, ktoré cyklistom umožňujú relatívne bezpečnú jazdu mimo ostatnej cestnej premávky. Hoci na slovenskej strane hranice je sieť a kvalita oddelených cyklistických trás na nižšej úrovni, neustále pribúdajú nové a v súčasnosti už nie je núdza o výber najvyhovujúcejšej kombinácie.

Spoločným znakom takmer všetkých mimokarpatských trás v zázemí Bratislavy je, že sú nejakým spôsobom spojené s Dunajom a Moravou. Vedú priamo pozdĺž ich tokov, križujú sa s nimi alebo prechádzajú krajinou riečnych nív

a terás. Na cyklistické putovanie slovensko-rakúskym pohraničím a po hrádzach sme vybrali 14 trás. Sú naplánované ako okruhy a obsahujú návštevu všetkých atraktívnych turistických miest aj v širšom zázemí Bratislavy.

Samozrejme, že náš výber je subjektívny a nie je prioritne o športových výkonoch, hoci viaceré trasy patria medzi náročnejšie cyklistické podujatia a skutočne na nich treba vydať pomerne veľa síl. Vždy však existuje niekoľko možností ako trasu upraviť, skrátiť či predĺžiť alebo doplniť o odbočky podľa individuálnych predstáv. Na to slúžia výrezy máp s vyznačením priebehu trasy. Súčasťou sprievodcu sú rôzne praktické informácie, ktoré cyklistom pomôžu pri výbere a dôslednom plánovaní výletu. Pri každej trase okrem výškového profilu, vzdialenosti a prevýšenia uvádzame aj známkovanie náročnosti (od 1 – veľmi ľahká po 4 – náročná).

A tak dúfame, že sa čoskoro stretne v sedle bicykla na bratislavských i mimobratislavských cyklistických chodníkoch, hrádzach a lesných cestách a že sa bicyklovanie stane neoddeliteľnou súčasťou nášho života a zdrojom príjemných zážitkov a neustáleho poznávania.

David Kollar

← BINNELL-RONDET 2.7km C
BINNELL-KARST 3.7km B
→ KABAN-GRABEN 7.7km C

Okolo Devínskej Kobyly

Cyklistických nadšencov a milovníkov prírody poteší trasa vedúca najzápadnejšou časťou Bratislavy. Okrem Dunaja spoznajú masív Devínskej Kobyly a môžu navštíviť prvú botanickú záhradu na Slovensku.

Devínska Kobyla

Devínska Kobyla

Národná prírodná rezervácia a rovnomenný vrch ležia na západnom okraji Bratislavy. Devínska Kobyla patrí k obľúbeným výletným miestam Bratislavčanov, predovšetkým obyvateľov mestských častí Dúbravka a Devínska Nová Ves. Pre lokalitu je typická teplomilná vegetácia viazaná na výslnné a nízko položené expozície na vápencovom podklade. Vďaka tomu je neobyčajne bohatá na rastlinné druhy, ktoré ostro kontrastujú s chudobnejšou lesnou vegetáciou. Na voľných plochách sa rozšírili stepné rastliny

(kavyle, poniklece, hlaváčky, kosatce) a lesostepné porasty (teplomilné dúbavy) so zriedkavou a s chránenou flórou (jediný výskyt rešetliaka skalného, hrachora sférického a ihlice nízkej na Slovensku) a faunou (sága stepná, modlička zelená). Vyskytuje sa tu asi 600 druhov vyšších rastlín, z toho 22 chránených, a žije asi 600 druhov motýľov.

Náročnosť

Trasa patrí medzi pomerne nenáročné – väčšiu námahu si vyžaduje výstup k vysielacu pod vrcholom Devínskej Kobyly asi v polovici

Karlova Ves

trasy. Zvýšená opatrnosť je nevyhnutná pri zjazde z Devínskej Kobyly. V prvej a záverečnej časti trasa vedie po cestách s asfaltovým povrchom, v strednej časti lesným terénom. Najvhodnejšia je pre trekínové bicykle. Vzhľadom na to, že ide o trasu, na ktorej sa okrem cyklistov vyskytuje veľa peších turistov, treba pri stretnutiach s nimi dbať na maximálnu oľadupnosť. V úseku

z Devína do Karlovej Vsi trasa vedie po ceste s pomerne frekventovanou premávkou, a preto je namieste zvýšená pozornosť.

Spod hradu Devín

Trasa sa začína pod devínskym hradným bralom pri sútoku Moravy a Dunaja, odkiaľ sa vydáme popri toku Dunaja. Po ľavom brehu vedie červeno značková Moravská cyklistická cesta (č. 004), ktorá smeruje Slovanským nábřežím k malému prístavu pod hradom a pokračuje po štátnej ceste spájajúcej Devín s Karlovou Vsou. Prejdeme popri kameňolome a neskôr povedľa záhradkárskej osady. Najmä počas pracovných dní treba zvýšiť pozornosť a sledovať cestnú premávku. Pri troche opatrnosti však cyklistom nehrozí nebezpečenstvo.

Minieme nadjazd vedúci na sídlisko Dlhé diely a ešte asi 1 km pokračujeme Devínskou cestou medzi úpäťm masívu Devínskej Kobyly a Karloveským ramenom. Na pravej strane uvidíme vodáreň Sihot' a o chvíľu sa ocitneme na južnom

V Líščom údolí

Botanická záhrada

Botanická záhrada Prírodovedeckej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave je prvou botanickou záhradou na Slovensku. Patrí medzi obľúbené miesta oddychu i získavania poznatkov obyvateľov i návštevníkov hlavného mesta Slovenska. Založili ju začiatkom päťdesiatych rokov 20. storočia a jej dnešná plocha je približne 5,5 ha. Expozícia zahŕňa vyše 2 000 druhov najmä cudzokrajných rastlín. K najkrajším častiam patrí rozárium na ploche 0,5 ha s takmer 150 prevažne novošľachtenými ružami.

(tzv. dolnom) konci Karlovej Vsi. Cyklistický chodník vedie popri Karloveskom ramene s viacerými lodenicami k botanickej záhrade, kde sa odbočením vľavo napojíme na modro značkovánú cyklistickú trasu vedúcu nadchodom ponad cestu a električkovú trať k pavilónom Prírodovedeckej fakulty Univerzity Komenského.

Pokračujeme modro značkovánou Dúbravskou radiálou (č. 2005). Líščím údolím prejdeme okolo Karloveskej viechy u Kadnára a čajovne. Oddychovou zónou Karlovej Vsi s parkovou úpravou sa dostaneme do Dúbravky, časti Záluhy. Pri pobočke VÚB odbočíme doľava cez koľajnice električkovej trate a mierne stúpajúcou cestou stáčajúcou sa doprava prídeme k detskému ihrisku na Sokolíkovej ulici. Odbočíme doľava a prejdeme na žltó značkovánú

cyklotrasu (č. 8025). Čaká nás prudké stúpanie k tzv. Tavárikovej kolónii. Viacerí cyklisti na tomto mieste radšej na krátky čas zostúpia z bicykla, pretože stúpanie je naozaj strmé.

Po vstupe do lesa už pohodlnejšie pôjdeme lesnou cestou zatáčajúcou sa doprava, až prídeme na červeno značkovánú turistickú trasu k smerovníku Jezuitské lesy. Modro značkovaná lesná cyklotrasa (č. 2014) nás okolo záhrad a neskôr v miernom stúpaní privedie k asfaltovej ceste, po ktorej prídeme k smerovníku Dúbravská hlavica. Z tejto lokality pokračujeme po žltó značkovanej asfaltovej cyklotrase (č. 8022) v neustálom stúpaní. Červená turistická značka vedie vľavo paralelne s cestou, ktorá v minulosti slúžila na prístup k vojenskému objektu na Devínskej Kobyle. Dnes slúži len peším turistom a cyklistom.

Pri Jezuitských lesoch

Asi 30 m poniže bývalého vojenského objektu a dnešného vysieläča odbočíme z asfaltovej cesty doprava. Žltá značkováná lesná cyklistická trasa nás najprv v miernom a neskôr v strmšom klesaní privedie k rázcestiu troch cyklistických značiek. Odbočíme na lesnú cestu doľava a vyberieme si modro

značkovanosú cyklotrasu (č. 2014), ktorá pokračuje lesnou cestou najskôr v miernom stúpaní a neskôr len v klesaní západnou časťou masívu Devínskej Kobyly. Cesta nás onedlho privedie k červenej turistickému značke, po ktorej nás čaká zjazd k rázcestiu Úzky les (pozor na niektoré strmšie úseky a ohľadupnosť pri stretávaní sa s pešími turistami!), kde odbočíme doprava. Ďalej sledujeme červené a žlté turistické značky a klesneme na lúčny svah národnej prírodnej rezervácie Devínska Kobyla so vzácnou teplomilnou kvetenou. Čelné pohľady ponúkajú krásny výhľad na okolie Devína. Kamenistou poľnou a neskôr asfaltovou cestou klesneme do záhradkárskej osady a zjazdom sa dostaneme ku Kostolu Panny Márie v Devíne.

Odbočíme doľava a po Kremel'skej ulici po pár metroch prideme k Dunaju, pričom posledný úsek absolvujeme po červeno značkovanej cyklistickej trase vedúcej popri rieke k hradu Devín známej z úvodu trasy. Na záver výletu odporúčame krátku pešiu vychádzku na hradné nádvorie s vyhlídkovou terasou.

Trasa: miesto (nadmorská výška)

→ počet km (vzdialenosť), ↑ počet m (stúpanie)

Hrad Devín (140 m) → 8 km, ↑ 105 m

Botanická záhrada (150 m) → 5 km, ↑ 70 m

Dúbravka (250 m) → 6 km, ↑ 291 m

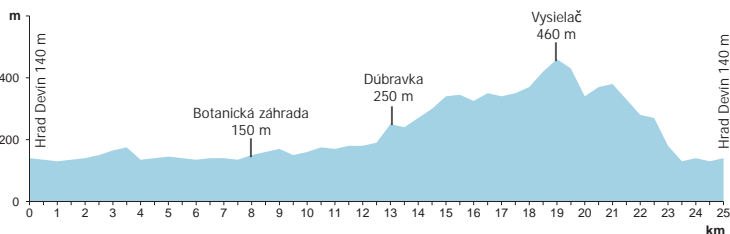
Vysielač (460 m) → 6 km, ↑ 110 m

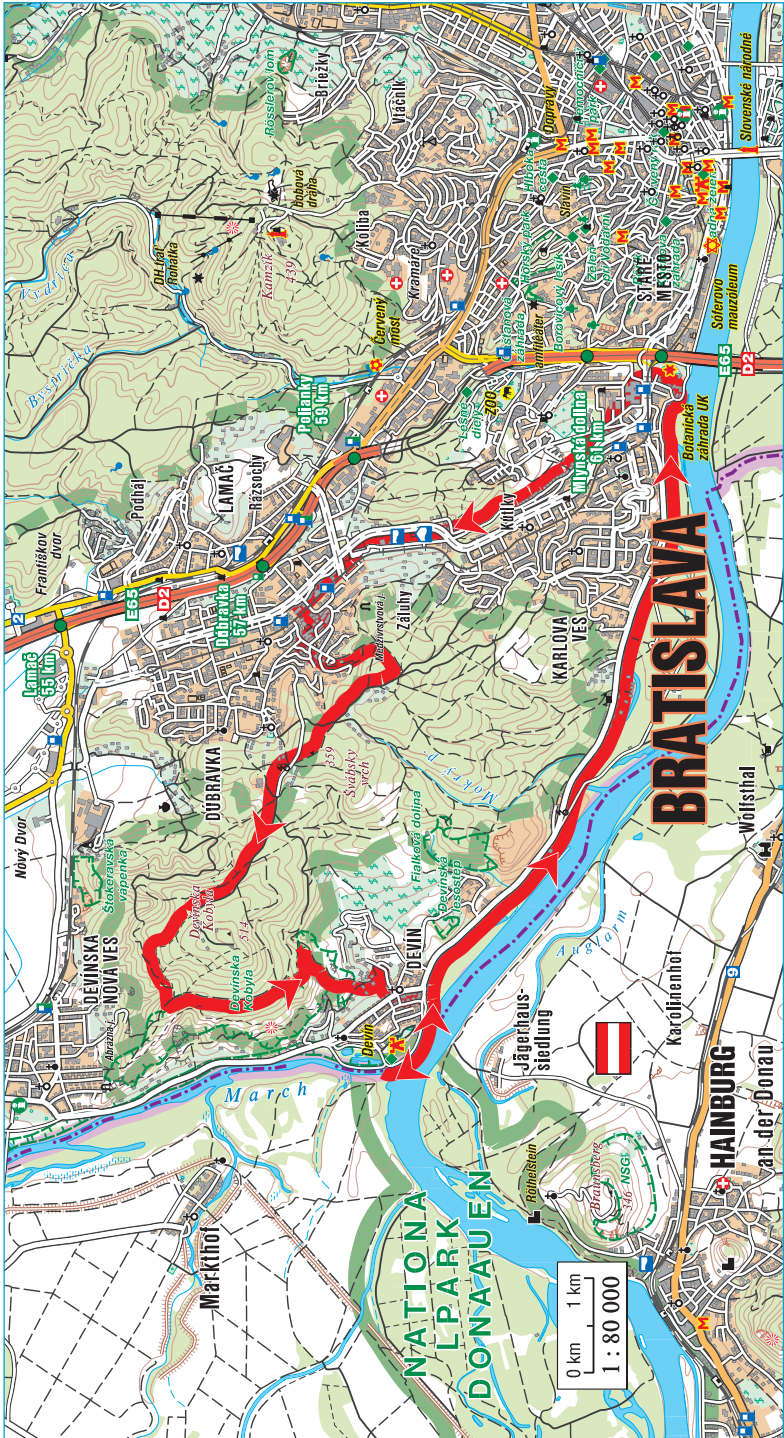
Hrad Devín (140 m)

Spolu: 25 km. **Celkové stúpanie:** 576 m. **Náročnosť:** 3.

Prevýšenie medzi najnižším a najvyšším bodom: 320 m.

Mapa trasy: <http://www.cykloserver.cz/f/5f61148799/>

Od hradu k rímskym kúpeľom

Trasa spája to najkrajšie, čo Bratislava ponúka milovníkom dávnej histórie – zrúcaninu hradu Devín, Sandberg a zvyšky rímskych kúpeľov. Je príkladom mestskej cykloturistiky, avšak na svoje si príde každý vyznávač bicykla a bicyklovania.

Horný hrad

Hrad Devín

Jeden z najvýznamnejších hradov na Slovensku stojí na mohutnom kopci nad sútokom Dunaja a Moravy. Je neobyčajne pôsobivou krajinou dominantou. Má nepravidelný pôdorys prispôsobený tvaru skalného brala. Hradný areál bol osídlený už v rímskom období. V 9. storočí tu stál veľkomoravský kostol a v prvej polovici 15. storočia gotický palác s dvoma poschodiami. V 16. storočí k nemu pribudol renesančný palác a nové opevnenie. Niektoré klenbové priestory paláca sa využívajú ako

muzeálne expozície. Pri 55 m hlbokej studni na nádvorí stredného hradu sa nachádza vyhlídková terasa s výhľadom na Dunaj a vrch Braunsberg v Rakúsku.

Náročnosť

Trasa patrí medzi menej náročné, pričom väčšiu námahu si vyžaduje výstup pod Devínsku Kobylu v prvej časti a na Dúbravskú hlavicu v druhej časti trasy. Zvýšená opatrnosť je nevyhnutná pri zjazde do Devína. Prvá časť vedie po cestách s asfaltovým povrchom, stredná a záverečná časť prechádza lesným

Cyklotrasa pod devínskym hradným bralom

terénom. Orientačne nenáročná trasa je najvhodnejšia pre trekín-gové bicykle. Vzhľadom na to, že šťastí vedie po turisticky značkovaných trasách, kde možno stretnúť viacerých peších turistov, niektoré úseky si vyžadujú väčšiu pozornosť a ohľaduplnosť.

Spod hradu Devín

Trasa sa začína pri sútoku Moravy a Dunaja, odkiaľ vedie červeno značkovaná Moravská cyklistická cesta (č. 004) i Náučný chodník nivou Moravy. Spod devínskeho hradného brala sa vydáme proti toku Moravy. Trasa vedie po hrádzi. Až po začiatok Devínskej Novej Vsi po pravej strane sledujeme úpätie Devínskej Kobyly so záhradkárskymi osadami. Neskôr zazrieme aj paleontologickú lokalitu Sandberg. Po ľavej strane (na druhej strane rieky) uvidíme chotár rakúskej obce Markthof, ktorej ďalej na severe dominuje na riečnej terase stojaci zámok Schlosshof. Tento úsek je najmä počas slnečných voľných dní

na celej trase najfrekventovanejši s množstvom cyklistov, korčuliarov a chodcov.

Asi po 4 km sa dostaneme k južnému okraju Devínskej Novej Vsi. Pred reštauráciou a fitnesscentrom Rolando odbočíme z cyklistického chodníka doprava cez štátnu cestu a pokračujeme po Primoravskej ulici východným smerom. Prejdeme

Sandberg

cez malé námestie s bustou spisovateľa Rudolfa Slobodu pri penzióne Helios a cez Podhorskú ulicu prídeme na Námestie Jána Kostru. Odbočíme doprava na Ulicu Pavla Horova a cez sídlisko Podhorské sa po modro značkovanej cyklotrase (č. 2014) dostaneme k lesu a vodárni. Tu sa končí asfaltová cesta a začína sa prvé z lesných stúpaní (na niektorých úsekoch veľmi strmé). Lesnými chodníkmi a úvozmi o nedlho prídeme na lesnú cestu označenú aj zelenými turistickými značkami a odbočíme na ňu doľava.

Po miernom stúpaní prídeme na rázcestie troch cyklistických značiek. Odbočíme na lesnú cestu doľava a vyberieme si zeleno značkovanú cyklotrasu (č. 5010), ktorá vedie mierne doľava. Pokračujeme lesnou

cestou najskôr v miernom stúpaní a neskôr už len v klesaní severnou časťou masívu Devínskej Kobyly, až prídeme pod Biele skaly. Malé čistiny na niektorých miestach ponúkajú obmedzené výhľady do Záhorskej nížiny. Neskôr odbočením doľava na žltu značkovanú cyklotrasu (č. 8023) klesneme k záhradám a pomedzi ne prídeme na čistinu, kde nájdeme zvyšky rímskych kúpeľov villa rustica.

Od archeologickej lokality nás čaká najskôr mierne stúpanie pomedzi záhrady. Neskôr strmšie vystúpime úzkym úvalom južným smerom. Nemôžeme zablúdiť, pretože sledujeme zelené turistické značky. Postupne zdoláme čiastočne zalesnený svah masívu Brižite a neskôr zídeme Brižitskou ulicou k požiarnej

Villa rustica

V lokalite Veľká lúka sa nachádza rímska pamiatka známa ako villa rustica. Tento názov sa používal pre typ rímskej obytnej stavby vybavenej domyselným vodovodným systémom s bazénom používaným ako klasický rímsky kúpeľ. Jej zvyšky objavili v roku 1982 a archeológovia predpokladajú, že ju asi neobýval Riman, ale rímskou kultúrou ovplyvnený germánsky veľmož. Pravdepodobne ležala na ceste medzi rímskymi vojenskými stanicami v Devíne a Stupave. Objekt začali stavať asi v 3. storočí ako rímsky kúpeľ okružného typu s malými bazénmi na studenú, teplú a horúcu vodu. Staviteľ neskôr projekt zmenil a vybudoval len studený kúpeľ.

